

Tájékoztató a kutak jegyzői engedélyezési eljárásáról

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: 72/1996. (V. 22.) Korm. r.) 2016. június 15-én hatályba lépett módosítása átalakította a vízgazdálkodással kapcsolatos települési önkormányzat jegyzőjéhez delegált hatósági jogköröket, mely változást hozott a kutak engedélyezésében is. Emellett a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgtv.) 2016. június 4-i módosítása beiktatta a törvénybe a 29. § (7) bekezdést, amely 2023. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik a Vgtv. e módosítása előtt engedély nélkül létesítettek kutat.

A Vgtv. 29. § (7) bekezdése alapján

„Mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az a létesítő vagy üzemeltető, aki – a 45/N. § (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített vagy üzemeltetett az egyes törvényeknek a polgárok biztonságát erősítő módosításáról szóló 2020. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Vgtv.mód3.) hatálybalépését megelőzően felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítményt, ha a vízjogi fennmaradási engedélyezés iránti kérelmét **2023. december 31-ig** előterjeszti.”

Mindazon kutakra, amelyek létesítésekor jogszabály kötelezően nem írta elő engedély meglétét (jogszerűen létesültek engedély nélkül), nem alkalmazható a fennmaradási engedély, hanem üzemeltetési engedélyt kell adni.

A kutak a Vgtv. 1. mellékletének 26. pontja szerinti vízilétesítmények. A törvény 28. § (1) bekezdés értelmében a kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez vízjogi engedély szükséges. A jegyző a Vgtv. 4. § (1) bekezdés d) pontja alapján a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása körében helyi vízgazdálkodási hatóságként jár el és a kutakra vízjogi engedélyezési eljárást folytat le.

Engedélyezési eljárások:

- üzemeltetési engedélyezés
- fennmaradási engedélyezés
- megszüntetési engedélyezés

A kutak létesítéséhez – annak időpontjától függően – nem minden esetben kellett vízjogi létesítési engedélyt kérni. Korábban az alábbi hatályos rendelkezések voltak érvényben:

ÁSOTT KÚT

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk (a továbbiakban: törvénycikk) alapján:

1885-1965. július között létesített kút

(„kutat saját birtokán mindenki szabadon építhet”)

(most üzemeltetési engedély kérhető)

A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

1965. 07.01. - 1992.02.15. között létesített engedély nélkül létesíthető kutak esetén (most üzemeltetési engedély kérhető)

A vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtására kiadott 32/1964. (XII. 13.) Korm.

rendelet (továbbiakban: Vtv.-vhR.) értelmében 1992. február 15. napjáig az egy ingatlan határán belüli **ásott kút** megépítéséhez, átalakításához

FÚRT KÚT

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk alapján:

1885-1965. július között létesített kút

(„kutat saját birtokán mindenki „szabadon építhet”)

(most üzemeltetési engedély kérhető)

1960. augusztus 8.- 1992. február 15. között létesített kutak esetén

1960. augusztus 8-án életbe lépett 34/1960. (V. É. 17) számú OVF főigazgatói utasítás 4.§ (1) bekezdése szerint „az építendő (beruházó) a kút létesítéséhez vagy felújításához, amelynek során a vízbeszerzés az eredetileg bekapcsolt vízáadó réteg helyett más vízáadó rétegből vagy vízáadó szintből történik, vízjogi engedélyt köteles kérni”

csak akkor nem szükséges vízjogi létesítési engedély, ha:

- annak mélysége első vízadó réteget követő záró réteget nem haladja meg,
- élővízfolyás, csatorna vagy állóvíz medrétől legalább 20 m, a környezetükre szennyező hatású építményektől (pl. istálló, ól), az egyéb kutaktól, épületektől és a telek határaitól pedig az erre vonatkozó építési előírásokban meghatározott távolságban van;
- a víz kiemelése kézi erővel, vagy olyan gépi berendezéssel történik, melynek teljesítőképessége nem haladja meg a háztartás indokolt vízszükségletének kielégítéséhez szükséges mértéket.

egyéb esetben fennmaradási engedély

azonban a 10 méternél sekélyebb, illetve kézi kiemelésű vagy 1,5 LE alatti teljesítményű szivattyúval működtetett, kizárólag háztartási célokra használatos kutakra nem vonatkozott. **(most üzemeltetési engedély kérhető)**

1992. február 15. után létesült kút

most fennmaradási engedély kérhető

1992. február 15. után létesült kút

most fennmaradási engedély kérhető

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a **jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fúrt kút) létesítéséhez**, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) napi 1,5 m³ mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrésű, karszt és rétegvízkészlet igénybevétele vagy érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.

Össességében, a jegyzői engedélyezés alá tartozó kutakra vonatkozóan megállapítható, hogy a) 1992. február 15. napja után létesült minden kútra (ásott és fúrt kútra egyaránt) vízjogi létesítési engedélyt kellett volna kérni, és ennek következtében most fennmaradási engedély adható ki.

b) 1992. február 15. napja előtt létesült kutak esetében

- **arra az ásott kútra, amely a jogszabályok értelmében (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) jogszerűen létesült engedély nélkül, üzemeltetési engedélyt kell adni,**
- **arra az ásott kútra, amelyre létesítésének időpontjában (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) engedélyt kellett volna kérni, fennmaradási engedélyt kell adni,**
- **minden fúrt kútra üzemeltetési engedélyt kell adni.**

A települési önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges az olyan kút létesítéséhez, amely

- **nem érint karszt- vagy rétegvizet,**
- **500 m³/év víz igénybevétel alatti,**
- **a kút épülettel rendelkező ingatlanon van,**
- **magánszemély a kérelmező,**
- **a kút háztartási igények (pl. locsolás) és / vagy házi ivóvízigény kielégítését szolgálja,**
- **a kút nem gazdasági célú vízigényt szolgál.**

Ha a kút házi ivóvíz igény kielégítésére szolgál, úgy az illetékes Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya, mint szakhatóság is bevonásra kerül az eljárásba. A jegyző kizárólag a szakhatóság megkeresése és nyilatkozata után adhat ki engedélyt.

A gazdasági célú vízigény fogalma

Gazdasági célú vízigénynek minősül minden, a háztartási igénytől eltérő, azt meghaladó vízigény. A gazdasági cél nem azonos fogalom a mezőgazdasági céllal. A gazdasági célú vízigénybe beletartozhat a locsolás, állattartás is, amennyiben ezzel az engedélyes **nem a saját háztartási igényeit elégíti ki, azaz a víz használatával gazdasági haszonnal járó tevékenységet végez. Például egy őstermelő által folytatott piaci termelő tevékenységhez tartozó** (amely tevékenységért területalapú támogatást is kap a gazdálkodó) **vízigény már nem háztartási vízigény.**

Amennyiben az előző feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor nem a jegyző, hanem az illetékességgel rendelkező Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási engedélyezési eljárása!

A kút jegyzői engedélyezésének feltétele - a kitermelt víz használata során keletkező szennyvíznek a környezetet nem veszélyeztető módon való elhelyezése, a fűrt kút fennmaradásának engedélyezése esetén - az illetékes vízügyi hatóságnak szakértőként történő bevonásával - annak megállapítása, hogy a kút nem veszélyezteti a vízkészletek védelméhez fűződő érdekeket.

Kút megszüntetésére (eltömedékelésére) **megszüntetési engedély** alapján kerülhet sor.

A kútra az ingatlan tulajdonosnak az üzemeltetési/fennmaradási engedélyt akkor is meg kell szereznie, ha úgy nyilatkozik, hogy a kútat nem használja (ez alól a kút lefedése sem jelent kivételt). **Amíg a vízelétesítmény létezik (nem kerül szakszerűen eltömedékelésre), addig az engedélyezési eljárást le kell folytatni.**

A kút megszüntetésének engedélyezésére sor kerülhet a tulajdonos kérelmére, vagy a hatóság kötelezése alapján, amennyiben a kút vízgazdálkodási, vagy vízvédelmi érdekeket sért (például helyszíni szemle alapján megállapításra kerül, hogy a kútat szennyvíz szikkasztására használják, így az komoly népegészségügyi és környezetvédelmi problémákat vet fel).

A vízjogi engedélyre vonatkozó kérelem külön letölthető a www.mocsa.hu oldalról, valamint kérhető a Mocsai Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 31. § (2) b) pontja alapján az eljárás **mentes az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól.**

A 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 2. melléklet alapján:

„II. A helyi (jegyzői) vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó kutak vízjogi üzemeltetési és fennmaradási engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalma:

- 1. Kérelmező neve, állandó lakhelye, anyja neve, születési helye, ideje.**
- 2. A vízjogi létesítési engedély száma, kelte, kiállító hatóság (fennmaradási engedélykérelem esetén nem kell kitölteni).**
- 3. A kút helye: irányítószám, település, közterület jellege, házszáma, helyrajzi száma, koordináták (földrajzi szélesség és hosszúság, vagy EOV).**
- 4. A vízhasználat célja: háztartási vízigény, házi ivóvízigény.**
- 5. Ivóvízcélú felhasználás esetén a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet szerinti vízminőség-vizsgálat eredménye.**
- 6. A kút műszaki adatai:**
  - 6.1. talpmélység** (terepszint alatt, méterben), nyugalmi vízszint (terepszint alatt, méterben);
  - 6.2. csak fűrt kút esetében:**
    - 6.2.1.** iránycső anyaga, átmérője, rakathossz,
    - 6.2.2.** csövezet anyaga, átmérője, rakathossz,
    - 6.2.3.** szűrőzött szakasz mélységköze, átmérője, típusa,
    - 6.2.4.** csak ásott kút esetében: kútfalazat anyaga, átmérője (mm/mm), vízbeáramlás helye (nyitott kúttalp, nyitott falazat, helye (m-m)).
  - 6.3. A kút-felső rész kialakítása** (fűrt és vert kút esetében): akna, kútház, kútszekrény, kútsapka.

6.4. A kút lezárása ázott kút esetében: fedlap, anyaga.

6.5. csak vert kút esetében a csövezet anyaga, átmérője (mm), a csövezet rakathossza (m-m), a szűrőzött szakasz mélységköze (m-m), a szűrő típusa.

6.6. A használat során keletkező szennyvíz mennyisége, elhelyezése.**6.7. Fényképfelvétel a kútról és környezetéről.**

6.8. Fúrt kút esetében, ha vízjogi létesítési engedély alapján történt a kivitelezés, a [kútr. 13. § \(2\) bekezdésének](#) való megfelelés igazolása. (a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkút-fúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet (kútr.) 13. § (2) bekezdésének való megfelelés igazolása.)

6.9. Nyilatkozat (aláírja a tulajdonos, fúrt kút esetében a jogosultsággal rendelkező kivitelező is; fennmaradási vagy létesítési engedéllyel nem rendelkező kút üzemeltetési engedélye iránti kérelem esetében a kútr. 13. §-ban megjelölt szakember: a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, a kút úgy került kialakításra, hogy abba a felszínről szennyeződés vagy csapadékvíz nem kerülhet).

A kútr. 13.§-a:

„(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó vízellátási műszaki tervezési feladatait – a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozó kutak, valamint a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló [41/2017. \(XII. 29.\) BM rendelet 3. melléklet VII. 4. pontjában](#) foglalt kutak kivételével – az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendelet szerint jogosultsággal rendelkezők végezhetik.

(2) Kút kivitelezését – beleértve annak felújítását, javítását és megszüntetését is –, a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozó ázott vagy vert kút kivételével, az végezheti, aki

a) az Országos Képzési Jegyzék szerint vízkút-fúró szakképesítést szerzett, vagy olyan szakirányú középfokú végzettséggel rendelkezik, amelyhez tartozó tantárgyi képzés és vizsga a kút kivitelezésének elméleti és gyakorlati szinten történő elsajátítását igazolja, valamint

b) a vízkutatási és vízfeltárási célból végzett fúrási, kútépítési, kúttisztítási, kútfelújítási, kútjavítási berendezésre vonatkozóan a bányafelügyelet által kiadott, a bányafelügyelet műszaki-biztonsági előírásainak való megfelelést tanúsító igazolásával, vagy a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló miniszteri rendelet szerinti EK megfelelőségi nyilatkozattal rendelkezik.

(3) 100 m-nél mélyebb talpmélységű kút, továbbá közüzemi vízellátást szolgáló kút kivitelezése geofizikus, geofizikus-mérnök, geológus, geológus-mérnök vagy hidrogeológus, hidrogeológus-mérnök, vagy azzal egyenértékű szakképesítéssel rendelkező szakember felügyelete mellett végezhető.

(4) A kút kivitelezésének részét képező feltáró fúrásokban, illetve kutakban mélyfúrás-geofizikai, illetve kútvizsgálati mérések mérnökgeológus, geofizikus, geofizikus-mérnök, hidrogeológus mérnök, vagy ezekkel egyenértékű szakképesítéssel rendelkező szakember közreműködésével végezhető.

(5) Mélyfúrás-geofizikai, illetve kútvizsgálati mérések kiértékelését, az összefoglaló szakvéleményt kizárólag geofizikus, geofizikus mérnök, geológus, mérnökgeológus, hidrogeológus vagy hidrogeológus mérnök, vagy ezekkel egyenértékű szakképesítéssel rendelkező szakember készíthet. A vizsgálat jóváhagyását csak legalább ötéves mélyfúrás-geofizikai gyakorlattal rendelkező szakember végezheti el.

(6) A vízföldtani naplót legalább ötéves felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási gyakorlattal rendelkező geológus, mérnökgeológus, hidrogeológus vagy hidrogeológus mérnök, vagy ezekkel egyenértékű szakképesítéssel rendelkező szakember készíthet.”

A vízügyi ágazat célja a kutak engedélyezett státuszba történő sorolásával az, hogy e vízellátási műszaki művek regisztrálva legyenek és adatbázisba kerüljenek. Erre a vízkészletekkel való mennyiségi gazdálkodás és a felszín alatti vizek minőségi viszonyainak nyomon követése miatt van szükség.

Mocsa, 2023. március 21.

Sárközi-Hajnal Márta
jegyző